

Rejsebrev fra Benin

Det er en fornøjelse for en bedstefar med to dejlige børnebørn at rejse rundt her i Vestafrika, hvor man konstant er omgivet af masser af børn. Stort set alle yngre (og



nogle ældre) kvinder har et barn fastgjort på ryggen, og de lidt større børn - mest drengene - samles med forbavsende hastighed og antal så snart der lægges op til at fotografere dem. Når de ser resultatet, bryder de spontant ud i mægtige jubelhyl, og de som genkender sig selv på billedet hyler nærmest i ekstase. Et digital kamera er virkelig med til at etablere hurtig kontakt her.

Selv om der er masser af skoler, betyder den høje fødselsrate, at der hurtigt bliver mangel på både plads og materialer. Vi besøgte en skole, hvor der netop var krisemøde med forældrene - nogle forhutlede beboere fra den nærliggende landsby bestående af lerklinede hytter med stråtag og knastør rød jord. Dagsordenen var bl.a.

at få lavet et skrivebord til skolelederen og nogle reoler til skolebøger og hæfter, der lå i en stor bunke i et hjørne af skuret, der var bygget på enden af den ellers ret nye, men alt for lille skole. Skolen har ca. 200 elever og 5 lærere, som underviser et formiddags- og et eftermiddagshold. Klasseværelserne, hvor der var to årgange i hver klasse (ca. 40 elever til en lærer), består af nogle vakkelvorne borde og stole samt en stor tavle, hvor dagens lektier i fransk og matematik står skrevet ved siden af nationalsangen - som vi fik afsunget for fuld hals.



Der er således næppe meget, som en dansk lærer vil misunde sin afrikanske kollega, selv om den lokale pædagogiske indlæring af de helt små forståelse af ro og høre-efter-teknik måske kan virke som ønsketænkning: Skolelederen kaldte første klasse ud i skolegården, der lige som alt andet er støvet jord, og ungerne viste med en nærmest militærisk

præcision, at de kan stå på række og være stille på kommando!



Glemslens Træ, her på den gamle slaverute i Ouidah. Gå 9 gange rundt om træet - så glemmer du dit hjem.

hellige dyr netop for dette område, og indbyggerne har som en del af ritualet ridset // ind på hver kind og i panden. Pythonen er gud for liv og bevægelse og i andre egne af landet har man tilsvarende andre guder i form af bl.a. pantere, krokodiller samt træer og sten.

Disse oplevelser på den ca. 700 km lange vej op gennem Benin blev suppleret med gode samtaler med de overraskende mange, som kan engelsk, og som vi mødte bl.a. i bussen og ved at stikke hovedet indenfor hos de (næsten) altid venlige afrikanere. Jeg tænker her især på de lokale traditioner med f.eks. voodoo, som jo har sin oprindelse netop her, og som jeg synes er særdeles interessante.

Vi har bl.a. besøgt pythonslangernes tempel i byen Ouidah (hvor danskerne i 1700-tallet også havde en slaveudskibningsbastion). Slangerne skulle være ganske ufarlige, og personalet tog dem kærligt om halsen. Jeg gik så langt som til at røre dem med en pegefinger, hvilket var ret væmmeligt. Pythonen er det



En af de fantasifulde gude-figurer fremstillet, der ligner noget der er fremstillet af ting fra en skrotbunke.

Når man mangler lidt medvind i tilværelsen, hvilket samtlige guder må vide kan være tiltrængt her på egnen, sørger man for at anskaffe sig nogle fetish objekter, som der er et righoldigt udvalg af på markedet: tørrede smådyr og fugle som frøer, firben, forskellige fugle med hoved og fjer, kranier af krokodiller, slanger og andre væsener - uhyggeligt og fascinerende at kigge på. Vi var i de to dage de absolut eneste turister i byen, så disse fetish er ikke turist

souvenirs, men seriøse brugsgenstande.

I den guddommelige skov, hvor der ud over store flotte hellige træer (især det hellige træ iroko) er figurer af de forskellige guder (nogle i ægte non-figurativ afrikansk udførelse fremstillet af gamle cykelstel, nedløbsrør, jernstænger og potter), er der en skole til uddannelse af 5-10 årige børn til en fremtidig rolle som voodoo-præst. Disse børn er specielt udvalgt af oraklet til at have særlige evner indenfor hvad vi vil kalde heksekunst. Senere vil nogle - måske alle - blive såkaldt guerisseur, der hjælper med forskellige funktioner i landsbyerne. Det kan være med særlige evner som jordemoder, naturlæge - eller til at danse regnen frem. Desuden udsteder de på opfordring gri-gri, hvilket i moderne form er en slags horoskop tilsat en portion trolddom, der kan sikre, at kvinden snart bliver gravid, at svigermor vil være mere medgørlig eller - for en uven - at hans hus må brænde ned.

Selve oraklet er en nærmest hellig person, der har adgang til den spirituelle verden, da han bl.a. skal sørge for kontakten til alle forfædrene. Oraklet er en højt respekteret mand i landsbyen, og hver dag går han ind i sit allerhelligste, hvor der



Det er så selveste Oraklet ved Python-templet i Ouidah

sikkert er udtørrede kranier, en afskåret harefod og ulmende træstykker. Oraklet skal bl.a. forudsige de gunstige tidspunkter for ceremonier, som den kongen i Abomey holdt forleden, samt dagen hvor bønderne må begynde yams høsten, der jo danner hele deres livsgrundlag og derfor ikke alene er afhængig af vejret, men også af forfædrenes og gudernes accept og velsignelse.

Dette kan lyde som en historie fra de varme lande, men jeg forsikrer jer for, at jeg har fået

den fortalt i stort set samme udgave af efterhånden adskillige ædru og fornuftige mennesker. De har tilfældigvis været katolikker, men er jo også en del af denne lokale kultur, der har plads til at acceptere andre religioner i al fordragelighed: Den øverste Gud er den samme for alle, men har forskellige navne.